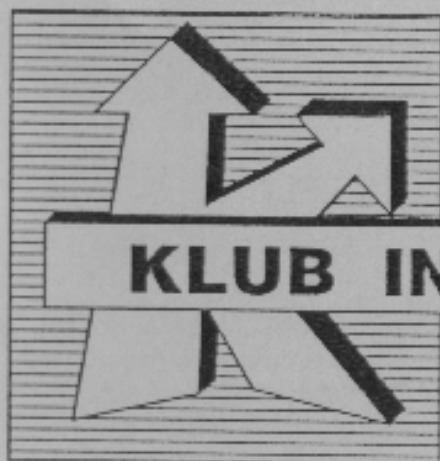

STOWARZYSZENIE

KLUB INŻYNIERII RUCHU

Sekretariat, 02-924 Warszawa
ul. Buska 10, tel. 40-99-98

INFORMACJA

NR **23**

luty 1995r.

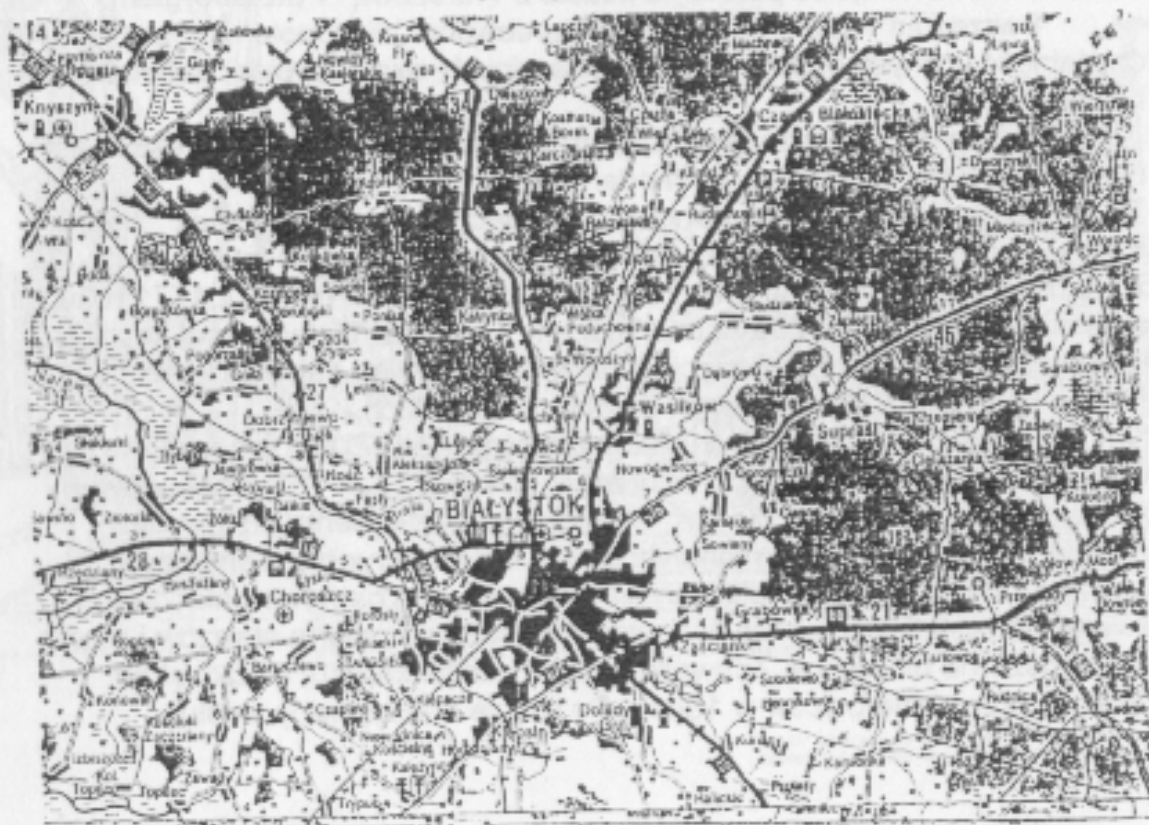
GDZIE SIĘ SPOTYKAMY

SUPRAŚL

Miejscem kolejnego XXIV Seminarium naszego Stowarzyszenia jest Supraśl, położona nad rzeką Supraślą, wśród malowniczych lasów iglastych Puszczy Knyszyńskiej.

Historia miejscowości sięga 1500r., kiedy to osiedlili się w niej bazylianie, przybywszy z pobliskiego Gródka. W 1596r. przystąpili do unii brzeskiej. Za czasów pruskich siedziba biskupa unickiego. Wazny ośrodek kulturalny. Fabryka papieru i drukarnia (od 1687 do XIX wieku) tzw. Oficyna Supraślska. Od roku 1824 widoczny silny rozwój przemysłu włókienniczego (5 fabryk i farbiarnia). W 1834 - 50 centrum przemysłu włókienniczego poza granicami Królestwa Kongresowego. Później przemysłowy satelita Białegostoku. Po zniszczeniach wojennych miasto przekształca się w ośrodek wypoczynkowy dla oddalonego o zaledwie 16 km. Białegostoku.

W północnej części miasta na zamknięciu drogi z Białegostoku zespół pobazyliński. Brama - dzwonnica barokowa z 1752r. Na dziedzińcu klasztornym resztki gotyckiego monastynu bazylińskiego z 1503r. Był on jednym z najciekawszych w Polsce zabytków obronnej architektury sakralnej z XVI wieku. Zarys fundamentów świątyni wysadzonej przez hitlerowców zakonserwowano. Od strony rzeki dawny pałac archimandrytów, renesansowy z połowy XVII wieku. Otaczają go skrzydła dawnego klasztoru (XVIII wiek), w którym obecnie znajduje się szkoła.

BIAŁYSTOK

Białystok (150 m), miasto wojewódzkie położone w północno-wschodniej części Niziny Mazowiecko-Podlaskiej nad rzeką Białą, lewym dopływem Supraśli. Duży ośrodek przemysłowy, ważny węzeł komunikacyjny. Siedziba szkół wyższych: Akademia Medyczna, Politechnika Białostocka, Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna - Wydział Łalkarski oraz filie Uniwersytetu Warszawskiego i Akademii Muzycznej. W Białymstoku działa szereg instytucji i placówek artystycznych: Teatr im. A. Węgierki, Teatr Lalek, filharmonia. Centrum turystycznego regionu Puszczy Knyszyńskiej.

Nazwa pochodzi od stoku (rzeki) zwanego Białym (Biały Stok). Wzmiankę w dokumencie z 1426 roku odnoszącą się do miejscowości Bielszczany Stok przyjmuje się jako pierwszą wiadomość dotyczącą Białegostoku. Jest też legenda według której nazwa pochodzi od Gedymina, który zachwycił się białym piaszczystym nurtem rzeki.

Dokument z 1514 r. przypisuje okoliczne włości rodowi Raczkowiczów. Po nich dobra białostockie dziedziczą Wiesiołowscy. Od 1645 r. Białystok należał do starostwa tykocińskiego i wraz z nim w 1661 r. przeszedł w posiadanie Stefana Czarnieckiego jako nagroda za zwycięstwo nad Szwedami. Następnie jako posag, wraz z ręką jego córki Katarzyny, przechodzi na 110 lat w posiadanie Branickich Gryfitów.

Gwałtowny rozwój miasta przypada na połowę XVIII wieku (Jan Klemens Branicki - hetman wielki koronny). Istniejący zamek przekształca się we wspaniałą rezydencję magnacką, wzorowaną na wielkich francuskich założeniach parkowo-pałacowych. Rozwój życia kulturalnego. Szybka rozbudowa miasta. Powstanie pierwszych warsztatów rzemieślniczych.

Od 1807 r., postanowieniem traktatu tylżyckiego, Białystok włączony zostaje do Rosji. Silny rozwój przemysłu, głównie włókienniczego. W 1862 r. linia kolejowa połączyła miasto z Warszawą i Petersburgiem.

1 września 1939 r. miasto zbombardowane. W okresie okupacji działalność licznych organizacji konspiracyjnych, akcje zbrojne, sabotażowe i dywersyjne.

Po wojnie, zniszczone w 80% śródmieście oraz znaczna część miasta uległa całkowitej przebudowie i modernizacji.

Historyczne centrum stanowi XVIII-wieczny, trójkątny Rynek Kościuszki. Pośrodku placu barokowy ratusz (zbudowany w latach 1745 - 61 z fundacji Jana Klemensa II Branickiego, obok dom barokowy z 1771 roku, a za nim dawna zbrojownia hetmańska tzw. Cekhauz. Dalej zespół kościoła katedralnego p.w. Wniebowzięcia NMP. W niewielkim, dawnym kościele famym pomnik J.K. Branickiego i sarkofagi Branickich.

Na przeciw w parku Pałac Branickich, budowany od 1703 r., początkowo według projektu Tylmana van Gamerena, w latach 1728 - 58 przebudowany na magnacką rezydencję dla J.K. Branickiego, pretendenta do korony polskiej. Jednocześnie rozplanowano park o geometrycznej kompozycji, tworząc jedno z najwspanialszych w Polsce założeń parkowo-pałacowych zwane Wersalem Podlaskim. W pałacu mieściła się galeria obrazów i rzeźb oraz obszerna biblioteka. Zdewastowany w czasie zaboru, doszczętnie spalony przez hitlerowców w 1944 r. Po wojnie odbudowany według

XVIII-wiecznych wzorów. Obecnie siedziba Akademii Medycznej. Przy ul. Lipowej klasycystyczna cerkiew Św. Mikołaja zbudowana w 1846 r. na planie krzyża greckiego. Bogata polichromia wnętrza (1910) jest kopią fresków soboru kijowskiego. Od zachodu perspektywę ul. Lipowej zamyka położony na wzgórzu kościół Św. Rocha (1927 - 46), jedno z najciekawszych rozwiązań modernistycznych architektury sakralnej 20-lecia międzywojennego. Z wieży kościoła (81 m) rozległy widok na miasto i okolicę.

Godnymi zauważenia są też:

- klasycystyczny budynek dawnej loży masońskiej (ul. Kilińskiego);
- późnobarokowy klasztor Sióstr Miłosierdzia (Rynek Kościuszki);
- barokowa kaplica cmentarna św. Marii Magdaleny (Sosnowa);
- Pałac Lubomirskich w Dojlidach zbudowany w stylu neoklasycystycznym;
- neoromański kościół Św. Wojciecha (Warszawska);
- klasycystyczna rotunda komory celnej (Zwycięstwa).

(z "Przewodnika po Polsce")
Tomasz Borowski

Ilustracje z albumu
"BIAŁYSTOK w grafice Henryka Wilka"
Warszawa 1972r.

ulica warszawska - fragment zabudowy od ulicy
Marchlewskiego do Łódzkiej

GOSPODARZ XXIV SEMINARIUM KLiR

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów spółka z o.o. w Białymstoku, jako prawny następca zlikwidowanego Przedsiębiorstwa o tej samej nazwie, jest kontynuatorem jego działalności w zakresie formalno-prawnym oraz produkcyjnym.

Początki PEUiM sięgają lat 60., kiedy to utworzono Miejską Służbę Drogową, którą przemianowano na Miejski Zarząd Dróg i Mostów.

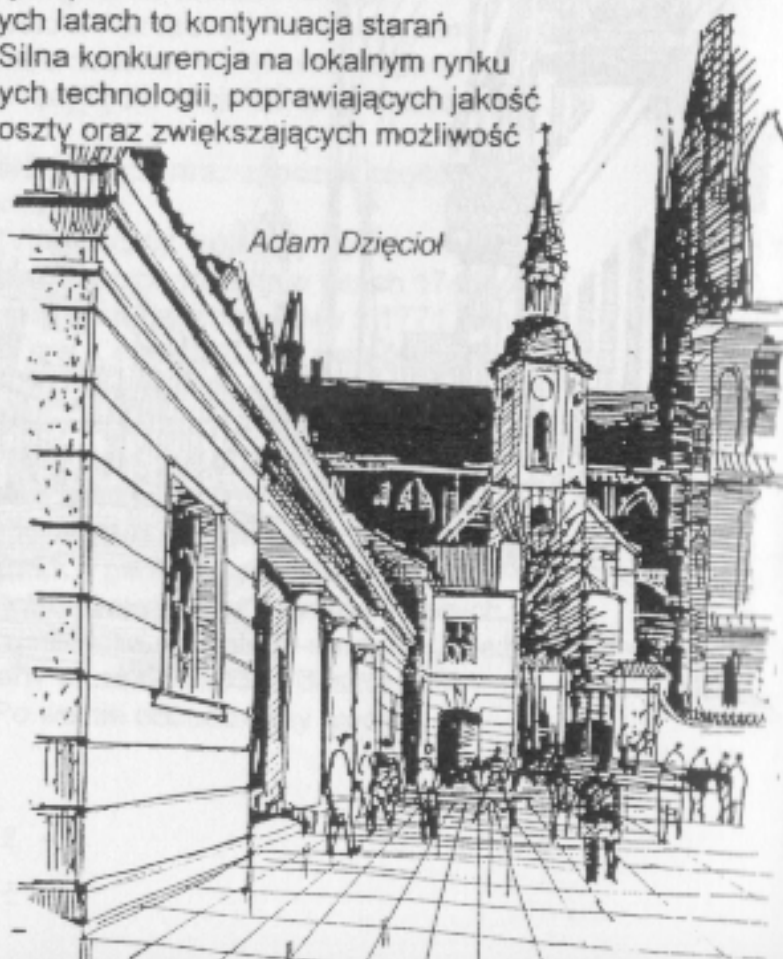
W 1975r. Zarząd przekształcił się w Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów, pracujące na pełnym rozrachunku gospodarczym.

12 czerwca 1992r. została założona Spółka Pracownicza, która z dniem 1 września 1992r. rozpoczęła działalność w zakresie:

1. budowy, konserwacji i naprawy dróg, ulic, mostów, chodników, placów, lotnisk, urządzeń sygnalizacyjno-ostrzegawczych związanych z bezpieczeństwem ruchu;
2. produkcji i obrotu masami bitumicznymi, betonami oraz materiałami budowlanymi;
3. handlu produktami naftowymi i innymi produktami energetycznymi;
4. kompleksowych usług projektowych i inwestycyjnych w zakresie budownictwa i gospodarki komunalnej;
5. działalności handlowej detalicznej artykułami pochodzenia krajowego i zagranicznego.

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów w Białymstoku jako jednostka, od początku działalności związana z budową i utrzymaniem sieci drogowej, posiadająca wysoko wykwalifikowaną kadrę oraz nowoczesny sprzęt drogowy, gwarantuje dobrą organizację robót w każdych warunkach oraz terminowość i rzetelność wykonywanych prac.

Główny kierunek działań w najbliższych latach to kontynuacja starań w zakresie pozyskania frontu robót. Silna konkurencja na lokalnym rynku wymusza wprowadzenie nowoczesnych technologii, poprawiających jakość wykonywanych prac, obniżających koszty oraz zwiększających możliwość szybkiego ich wykonania.

Widok na kościół z XVIII wieku przy ulicy
ńskiej

RELIGIE I WYZNANIA BIAŁOSTOCZCZYZNY

W północno-wschodniej Polsce spotykamy co rusz świątynie innych niż rzymsko - katolickiego obrządku. Mamy okazję wstąpienia do cerkwi, meczetu czy synagogi. Przed wejściem warto dowiedzieć się czegoś na temat prawosławia, islamu i judaizmu.

KOŚCIÓŁ PRAWOSŁWNY

Ortodoksyjny (prawowierny) Kościół to ta część chrześcijaństwa Wschodu, która oderwała się w 1054 roku od Rzymu i skupiła wokół patriarchatu ekumenicznego w Konstantynopolu.

Geneza prawosławia sięga wczesnego średniowiecza, okresu pogłębiania się różnic cywilizacyjnych między greckim Wschodem a łacińskim Zachodem i upadkiem wpływów politycznych cesarstwa bizantyjskiego na Zachodzie. Zaostarzająca się niechęć do Zachodu, żywa na Wschodzie, zwłaszcza wśród mnichów i niższego kleru, wzmożła się po podboju Bizancjum przez czwartą wyprawę krzyżową i założeniu cesarstwa łacińskiego. Upadek Bizancjum (1453 r.) utrwalił na długo rozdział obu kościołów, dopiero sobór watykański II zainicjował nowe zbliżenie.

W dziedzinie doktryny prawosławie opiera się wyłącznie na postanowieniach 7 pierwszych soborów powszechnych i związanej z tym tradycji ojców kościoła. Doktryna ta nie uznaje pochodzenia Ducha Św. zarazem od Ojca i Syna, odrzuca naukę o czyśćcu, a uznając w zasadzie wiarę w Niepokalane Poczęcie NMP, nie traktując ich jako dogmaty wiary. Prawosławie uznaje siedem sakramentów, które uważa za rzeczywiste źródła łaski. Przy ich udzielaniu stosuje odmienne zasady np. komunii pod dwiema postaciami. Prawosławie uznaje kult świętych, relikwii i obrazów, odrzuca naukę o odpustach.

Prawosławie odrzuca prymat Piotra (i w konsekwencji papieża) i uważa go jedynie za pierwszego w dziejach biskupa. Liturgiczne prawosławie stanowi w zasadzie jeden obrządek - bizantyjski, dopuszczający w nabożeństwie języki nowożytne.

W dziedzinie dyscypliny prawosławie odrzuca celibat niższego duchowieństwa, uznając go jako zasadę jedynie dla biskupów i zakonników. Świątynią chrześcijańską obrządku wschodniego jest **cerkiew**.

Geneza podstawowego typu cerkwi murowanej wywodzi się od późnobizantyjskich świątyń krzyżowo-kopułowych, natomiast dalszy jej rozwój przebiegał w poszczególnych regionach w zależności od warunków miejscowych oraz wpływów poszczególnych sąsiednich kręgów kulturowych. Na Półwyspie Bałkańskim rozwój architektury cerkiewnej odbywał się początkowo pod bezpośrednim wpływem Bizancjum (Grecja, Bułgaria), ulegając stopniowo oddziaływaniu tradycji lokalnych, a niekiedy sztuki romańskiej i gotyckiej. W Jugosławii do charakterystycznych typów przestrzennych należą podłużne cerkwie jedno- lub wielonawowe, z apsydami i jedną kopułą, cerkwie kopułowo-krzyżowe i będące połączeniem obu typów.

W Bułgarii przeważa typ cerkwi podłużnej, obok której występują cerkwie krzyżowo-kopułowe i dwukondygnacyjne cerkwie - mauzolea. Inny przebieg miał rozwój cerkwi na Rusi, gdzie w oparciu o bogate tradycje budownictwa drewnianego i związku ze średniowieczną architekturą środkowej Europy powstały jej nowe, oryginalne odmiany. Pierwsze cerkwie murowane z X i XI wieku stanowiły wielonawowe świątynie krzyżowo-kopułowe, nawiązujące do wzorów bizantyjskich. W XII - XIII wieku rozwinęło się wiele szkół lokalnych, interpretujących w różny sposób zasadniczy schemat prostokątnej cerkwi cztero - lub sześciopilarowej z jedną kopułą i falistymi dachami przylegającymi do linii sklepień. W początkach XVI wieku wykształcił się typ cerkwi pomnikowej - w kształcie wielobocznej wieży z namiotowym dachem zdobionym rzędami kokoszników. Na terenach Polski i Białorusi powstał w XV i XVI wieku typ cerkwi warownych, flankowanych cylindrycznymi wieżami (Supraśl, Synkowicze). Od XV wieku charakterystycznym elementem wnętrza ruskich cerkwi staje się ikonostas (pokryta ikonami przegroda z trojgiem drzwi, oddzielająca nawę od miejsca ołtarzowego). Dalsza ewolucja cerkwi ruskich odbywała się zgodnie z kierunkami panującymi w architekturze europejskiej przechodząc przez fazy baroku, klasycyzmu i tendencji elektycznych. Niezwykłym bogactwem form odznaczają się cerkwie drewniane występujące na rozległych terenach Rosji, Białorusi, Ukrainy, Siedmiogrodu, Słowacji, wschodniej Polski, wśród których ukształtował się między innymi typ oktogonalnej cerkwi wieżowej z dachem namiotowym lub kopułą, oraz cerkwi podłużnej o trójczłonowej bryle, podkreślonej 3 osobnymi kopułami lub spiętrzonymi dachami namiotowymi, częsty na Ukrainie, Podkarpaciu i w Polsce w grupie tzw. cerkwi łemkowskich (cerkiew w Powroźniku).

ISLAM

Jest to jedna z wielkich religii powszechnych, powstała na początku VII wieku w Arabii. Twórcą jej jest Mahomet uznany za proroka. Islam zawiera elementy judaizmu i chrześcijaństwa oraz religii starożytnego Wschodu.

Odrębność i specyficzny charakter nadają mu arabskie zwyczaje i tradycje religijne, które Mahomet przyjął i usankcjonował. Wyznawcy islamu, czyli muzułmanie uważają, że jest to religia objawiona Mahometowi przez Boga za pośrednictwem archaniola Gabriela. Prorok zaczął głosić swoją naukę w rodzinnym mieście Mekka. Religia głoszona przez Mahometa została zawarta w Koranie, była to nie tylko księga religijna ale i kodeks prawny dotyczący postępowania jednostek i nowej organizacji społecznej i politycznej Arabów. Religia głoszona przez Mahometa nie jest skomplikowana, nie ma dogmatów religijnych, ani tajemnic wiary. Jest wyraźnie monoteistyczna, Allah jest Bogiem osobowym, stwórcą nieba i ziemi. Człowiek powinien go czcić i odpowiada przed nim za czyny dobre i złe, ma wolną wolę.

Do podstawowych zasad islamu należy wiara w sąd ostateczny, kiedy wśród kataklizmów w przyrodzie, wszyscy zmarli zmartwychwstaną i w zależności od tego, jakie było ich życie - zostaną strąceni do piekła lub wejdą do raju. W raju oczekują wiernych cieniste drzewa owocowe, orzeźwiające napoje oraz czarnookie hurysy.

Na każdego muzułmanina nakłada się 5 podstawowych obowiązków.

Wyznanie wiary, modlitwa, post, jałmużna i pielgrzymka.

Wyznanie wiary polega na wygłoszeniu ze szczerą intencją formuły: nie ma boga oprócz Boga a Mahomet jest prorokiem Boga, którą należy odmawiać 5 razy dziennie, co wystarcza stać się muzułmaninem. Modlitwa, którą należy odmawiać 5 razy dziennie poprzedzona jest obmyciem rąk i nóg wodą lub czystym piaskiem, południowa modlitwa w piątek odbywa się wspólnie w meczecie, pod przewodnictwem imama. Post obowiązuje w ciągu dziewiątego miesiąca (ramadan) kalendarza księżycowego i polega na wstrzymaniu się od jedzenia, picia i palenia tytoniu od świtu do zmroku. Jałmużna polegała na oddaniu części pól lub dochodów na użytek społeczny, później danninę tę zastąpiono w wielu krajach podatkiem państwowym o charakterze świeckim. Oprócz tych podstawowych nakazów obowiązuje muzułmanów obrzezanie, przestrzeganie rytualnej czystości oraz zakaz spożywania mięsa wieprzowego i alkoholu.

Podstawowym typem muzułmańskiej budowli sakralnej przeznaczonej do odbywania wspólnych modłów jest meczet. Zasadniczą częścią każdego meczetu jest obszerna sala modlitw z mihrabem (niszą w ścianie sali zwykle półkolistą lub wieloboczną wyróżniającą się bogatą dekoracją plastyczną), wskazującym wiernym kierunek, w którym leży Mekka. W większości meczetach w pobliżu mihrabu znajduje się kazalnica, wydzielone miejsce dla władcy i podium dla czytającego koran. Podłoga jest wysłana matami i kobiercami (ze względu na zakaz wchodzenia do meczetu w obuwiu). Salę modlitw poprzedza zwykle dziedziniec, otoczony arkadowym gankiem. Pośrodku dziedzińca usytuowana jest studnia lub sadzawka, służąca do rytualnych ablucji. W skład meczetu wchodzi też wieża dla muezzinów oraz szereg pomieszczeń pomocniczych. Meczety, w których odbywają się wspólne modlitwy piątkowe wyróżniają się szczególnie dużymi rozmiarami. Częstość typem są meczety grobowe, mające postać okazałych mauzoleów. W kręgu sztuki arabskiej wykształcił się typ meczetu dziedzińcowego, z hypostylową salą modlitw, podzieloną na nawy gęstymi rzędami podpór - miały one często charakter budowli wyborych. W miastach syryjskich przerabiano na meczety dawne kościoły chrześcijańskie, zmieniając ich kierunek z podłużnego na poprzeczny. W Mezopotamii do budowy meczetu zastosowano cegłę oraz konstrukcję łuku i sklepienia. W Persji do najnowocześniejszych należały meczety hypostylowe, później rozwinęły się typy meczetu liwanowego i kopułowego. Po zdobyciu Konstantynopola (1453r.) w zasięgu sztuki tureckiej rozpowszechnił się typ monumentalnego meczetu kopułowego, wzorowanego na Hagii Sophii (Istanbul, Adrianopol).

JUDAIZM

Jest to religia monoteistyczna wyznawana przez Żydów.

Początki judaizmu sięgają II tysiąclecia p.n.e., wywodzą się z wierzeń koczowniczych plemion izraelskich (kult sił przyrody, różnorakie formy totemizmu, magia), duży wpływ na rozwój judaizmu biblijnego miały kultury i obrzędy religijne Kananejczyków.

Po osiedleniu się Żydzi przyjęli - obok dawnych izraelskich bóstw pasterskich - kult kananejskich bóstw roln., naczelne miejsce w panteonie izraelskim zajął Jahwe, będący prawdopodobnie bóstwem plemienia Judy.

Centralnym ośrodkiem religijnym stała się zbudowana za panowania Salomona świątynia jerozolimska, w której umieszczona była arka przymierza. Skomplikowany rytuał świątynny wykształcił warstwę kapłańską, która podjęła ostrą walkę z kultem bóstw lokalnych starając się wzmocnić kult Jahwe jako boga narodowego, opiekuna i obrońcy ludu Izraela. Judaizm biblijny związany był ściśle z istnieniem świątyni i hierarchii kapłańskiej. Po zburzeniu świątyni sprawy religii i kultu nabrały decydującego znaczenia w codziennym życiu Żydów, głównym miejscem kultu stał się dom i synagoga, miejsce ofiary składanej w świątyni zajęła sama modlitwa, a skomplikowany rytuał świątynny zastąpiony został mnóstwem obrzędów i obowiązków, z których najważniejszym stało się ściśle przestrzeganie sabatu i świąt. (Jom Kippur, Pesach, Rosz, Haszana itp.). Szczególnie uroczyste stały się celebrowane przez kantora zbiorowe modły w synagodze, w czasie których odczytuje się przypadający na dany tydzień rozdział Tory. W czasie modłów wierni winni wkładać telesy i filakterie. Do kardynalnych obowiązków należy też przestrzeganie czystości rytualnej. Jahwe, Bóg ludu wybranego, coraz wyraźniej był uznawany przez wszystkich ludzi za Boga. Talmud stał się podstawowym kodeksem religijno-prawnym, któremu całkowicie podporządkowane zostało życie codzienne Żydów. Judaizm nie ma hierarchii kierującej życiem religijnym: organizuje je samo zgromadzenie wiernych, każda gmina jest w zasadzie samodzielna. Duchowny-rabin jest funkcjonariuszem gminy, posiadającym znajomość przepisów religijnych i powołanym do właściwej ich interpretacji. Judaizm nie zna dogmatów definiowanych, ma jednak wiele zasad normujących, które stanowią jego podstawę. Zasady te zawarte są w Biblii - Tora, uznanej za księgę świętą i w Talmudzie. Główną zasadą jest wiara w jednego i jedynego Boga, Bóg jest stwórcą świata, człowiek, będąc dziełem Boga winien wielbić swego stwórcę, człowiek ma wolną wolę czynienia dobrze, nie ma on przyrodzonych skłonności do grzechu, może jednak ulegać złu, postępowaniem człowieka kieruje wiara w nagrodę lub karę za popełnione czyny, która nastąpi w życiu pozaziemskim. Miejscem modlitwy jest świątynia żydowska zwana synagogą lub bóżnicą. Jest ona miejscem studiowania Tory, a od średniowiecza także siedzibą zarządu - kahału, sądu rabinackiego, niekiedy więzienia kahalnego. Główne pomieszczenie synagogi stanowi sala modlitw przeznaczona wyłącznie dla mężczyzn, w ścianie zachodniej mieści się galeria dla kobiet. Wnętrze synagog, surowych zazwyczaj i pozbawionych dekoracji z zewnątrz, są bogato zdobione stiukami i polichromią, w której występują elementy roślinne, geometryczne, fantastyczna fauna i wersety z Tory. W Polsce synagoga pojawiła się w końcu XIV wieku jako typ halowy. W drugiej połowie XVII wieku powstają często z rozkazu króla synagogi obronne budowane poza obrębem murów miejskich lub na ich krawędzi, o grubych opiętych skarpami. Od końca XVII wieku obok synagog murowanych pojawiają się drewniane, zbliżone w typie do dworców szlacheckich i kościołów drewnianych o skromnym wyglądzie zewnętrznym z dachem przeważnie mansardowym krytym gontem, o bogato zdobionych wnętrzach.

Krystyna Bednarczyk

WIADOMOŚCI KLUBOWE

W dniach 12 - 15 października 1994r. w Pokrzywniej odbyło się XXIV Seminarium Klubu Inżynierii Ruchu. Organizatorom bardzo udanego spotkania, członkom naszego Stowarzyszenia:

Marii Janczyńskiej

Jolancie Konopka

Andrzejowi Jankowskiemu

należą się szczególne podziękowania.

W trakcie Seminarium obradował Zarząd KLiR. Przyjęto m.in. do dalszego opracowania wnioszek kol. **Marka Wierzchowskiego** o uruchomieniu w Klubie Banku Informacji.

W dniach 9 -10 grudnia 1994r. Zarząd KLiR obradował w Kamieniu k. Rybnika będąc gościem FUSiT "SYGNAŁY". Mieliśmy okazję bliższego poznania zarówno kierownictwa jak i pracowników firmy. Godna odnotowania jest bardzo szybka reakcja konstruktorów z FUSiT "SYGNAŁÓW" na nasze krytyczne uwagi zgłaszane w Pokrzywniej. W części roboczej spotkania Zarząd KLiR omówił stan zaawansowania wcześniej podjętych tematów oraz zobowiązał poszczególnych członków do ich finalizowania.

Za szczególnie istotne uznano:

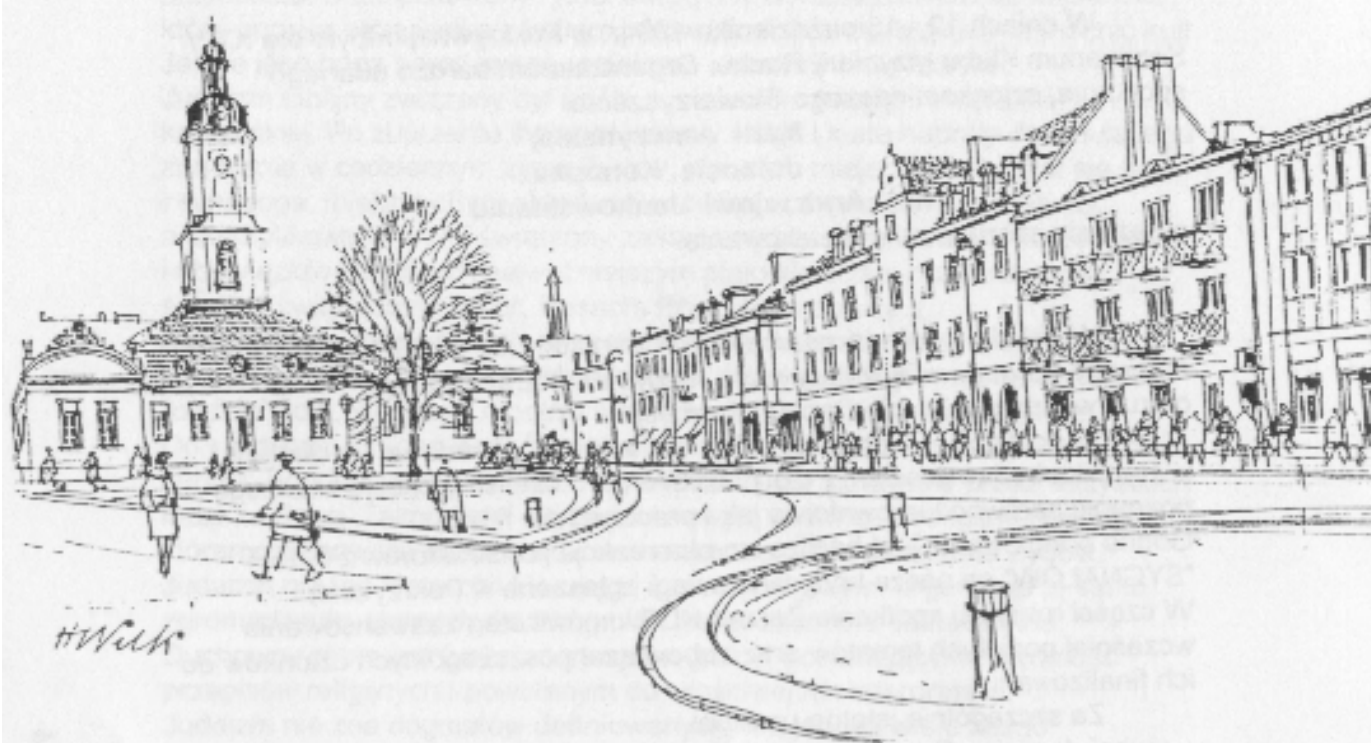
- uwagi do zmian Prawa o ruchu drogowym;
- zasady umieszczania reklam;
- regulamin nadawania uprawnień;
- uwagi do instrukcji o sygnalizacji świetlnej.

Podczas pobytu w Rybniku Zarząd KLiR spotkał się z Wiceprezydentem Miasta Marianem Adamczykiem.

Podzieliliśmy się doświadczeniami i przyjęliśmy zaproszenie dla wszystkich członków Klubu do odwiedzenia miasta, które warto poznać ze względu na osiągnięcia zwłaszcza w dziedzinie rozwiązań drogowych i organizacji ruchu.

Zarząd KLiR obradował 11 stycznia 1995r. w Warszawie. Omówiono tematy związane z XXV Seminarium w Supraślu.

W komunikacie nr 24/94 apelowaliśmy do wszystkich członków KLiR o aktywny udział przy opracowaniu tematów podjętych przez nasze Stowarzyszenie. Przypominamy jeszcze raz o przysyłanie swoich uwag i propozycji oraz o uzupełnienie danych w kartotece.

Kamienicki i rabytkowy ratusz przy Rynku Kościuszki

Ulica Lipowa z widokiem
Kościół Św. Hieronima

Ulica Lipowa z widokiem na modernistyczny
Kościół Św. Rocha

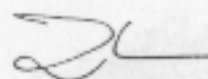
UCHWAŁA nr 4/94

Zarządu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu z dnia 13 października 1994r.
w sprawie przyjęcia nowego członka wspierającego KLIR.

- I. Na podstawie § 6 Statutu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu, Zarząd KLIR postanawia przyjąć na członka wspierającego Stowarzyszenia:

**Fabrykę Urządzeń Sygnalizacyjnych i Teletechnicznych
S.A. "SYGNAŁY" w Rybniku**

- II. Fabryka "SYGNAŁY" staje się pełnoprawnym członkiem wspierającym KLIR z dniem podjęcia Uchwały.

Prezes KLIR

UCHWAŁA Nr 5/94

Zarządu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu
z dnia 13 października 1994r. w sprawie przyjęcia nowych członków KLiR

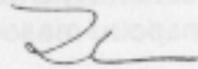
I. Na podstawie § 6 Statutu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu, Zarząd KLiR postanowił przyjąć na członków Stowarzyszenia nizej wymienione osoby, które zgłosiły chęć uczestnictwa w KLiR:

1. Jadwiga Zdroik - Gdańsk

2. Marek Kuzaj - Lublin

II. Uznając dotychczasową działalność w Klubie kol. Marka Kuzaja, Zarząd KLiR postanowił wyjątkowo zwolnić go z obowiązku wniesienia wpisowego, o którym mowa w ust. 2 pkt. b.

III. Osoby wymienione w pkt. I stają się pełnoprawnymi członkami KLiR z dniem podjęcia uchwały.

Prezes KLiR

TARANSPORT W POLSKICH MIASTACH W OCENIE BANKU ŚWIATOWEGO

W październiku 1994 roku zakończyły się prace nad raportem Banku Światowego "POLSKA: PRZEGLĄD TRANSPORTU MIEJSKIEGO" (tytuł oryg. "POLAND: URBAN TRANSPORT REVIEW"; Report No. 12962 - Pol, October 1994).

Opracowanie nawiązuje do sporządzonego wcześniej przez Bank Światowy "Przeglądu Transportu Miejskiego w Warszawie" (Raport 10624 - Pol, kwiecień 1992r.). Oprócz aktualizacji danych dla Warszawy, przeprowadzono w 1993 r. studia w 4 największych miastach Polski: Łodzi, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu, oraz 2 aglomeracjach: katowickiej i gdańskiej. Badaniami objęte zostały wszystkie obszary zurbanizowane o populacji przekraczającej 500 tys. mieszkańców.

Raport ma charakter poufny jako dokument o ograniczonej dystrybucji przeznaczony wyłącznie do użytku służbowego. Na prośbę redakcji "Transportu Miejskiego" prof. Wojciech Suchorzewski przygotowuje omówienie tego materiału, które zostanie opublikowane po uzyskaniu zgody Banku Światowego.

Zachęcając do przeczytania tego artykułu, chciałbym zwrócić uwagę na niektóre szczególnie istotne sprawy poruszone w Raporcie:

- Jako najważniejsze, rosnące problemy transportu w miastach BŚ wylicza:
 - Wzrost ruchu samochodowego w miastach, których sieć drogowa nie jest do tego przygotowana pod względem struktury i organizacji ruchu.
 - Spadek liczby pasażerów transportu publicznego.
 - Nieefektywne przedsiębiorstwa transportu masowego.
 - Poszukiwanie funduszy przez zarządy dróg i przedsiębiorstwa transportu masowego.
- Jako krytyczne obszary działania Raport wymienia (wyodrębniłem dotyczące inżynierii ruchu):
 - Rola władz lokalnych w kształtowaniu struktury transportu masowego.
 - Zawieranie umów o usługi.
 - Zaangażowanie sektora prywatnego w transport masowy.
 - Podniesienie efektywności i zredukowanie kosztów, w tym m.in. funkcjonalna struktura tras, struktura przedsiębiorstw, struktura taboru, uprzywilejowanie transportu publicznego.
 - **Opłaty za korzystanie z dróg.**
 - **Polityka inwestycyjna w tym zwłaszcza rewizja dotychczasowego systemu planowania transportu, planowania inwestycji i przygotowania projektów.**
 - Finansowanie transportu w miastach.
 - Rola państwa.

- Proponowana przez BŚ strategia dla Polski obejmuje:
- Ewolucję rynku przewozowego.
 - **Traktowanie dróg miejskich jako przedmiotu użyteczności publicznej.**
 - **Łączenie polityki taryfowej w transporcie masowym z opłatami dla samochodów prywatnych.**
 - Finansowanie inwestycji ze środków wytworzonych w obrębie danego sektora uzupełnionych długoterminowymi pożyczkami.
 - **Zastosowanie jak najszybciej środków ograniczających ruch i opłat za parkowanie.**
 - Reforma dotacji i polityki taryfowej

Szczególną uwagę zwraca Bank Światowy w swoim raporcie na wprowadzenie obowiązkowych przetargów oraz uprzywilejowanie transportu masowego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na korytarze o dużym ruchu autobusowym.

Zygmunt Uzdalewicz

Materiały KLiR - Materiały KLiR - Materiały KLiR

REKLAMA - urządzenie obce, a jednak może stać w pasie drogowym !!!

Jak umieścić reklamę w pasie drogowym?

Jakie formalności musisz załatwić?

Jak to wszystko zrobić, żeby użytkownicy drogi czuli się na niej bezpiecznie?

Chcesz wiedzieć?

Zwróć się do Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu po wytyczne dotyczące umieszczenia reklam w pasie drogowym.

Będziesz miał problem rozwiązany.

Stanisława Grzelska

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA
PRZEDSIĘBIORSTWA
PRODUKCYJNO - HANDLOWEGO
" DROMOST" SP. Z O.O.

Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe "DROMOST" Spółka z o.o.
z siedzibą w Warszawie ul. Zawiszy 16 powstało w 1989r. jako Spółka
w holdingu DROMEX-u.

Przedmiotem działalności PPH Dromost Sp. z o.o. jest wykonawstwo
robót budowlano-montażowych w zakresie budownictwa komunikacyjnego
i specjalistycznego oraz prowadzenie działalności: usługowej w zakresie
transportu samochodowego i sprzętu specjalistycznego oraz handlowej
w kraju i za granicą.

Podstawową działalnością są roboty budowlano montażowe
w zakresie budownictwa mostowego oraz głębokiego fundamentowania
a w szczególności :

- ☐ budowa inżynierskich obiektów komunikacyjnych (mosty, wiadukty, mury
oporowe itp.);
- ☐ wykonanie pali dużych średnic Dn 1200 mm;
- ☐ wykonanie żelbetowych ścian szczelinowych, ścianek szczelnych
stalowych, wbijanie i wyciąganie pali stalowych;
- ☐ wykonanie posadzek betonowych w halach produkcyjno-magazynowych;
- ☐ produkcja rur "SPIRO";
- ☐ frezowanie nawierzchni bitumicznych;
- ☐ usługi:
 - przewozowe transportem samochodowym w kraju i za granicą;
 - transportowo-sprzętowe budownictwa komunikacyjnego;
 - naprawcze samochodowe;
 - laboratoryjne.

Dromost zatrudnia wysokokwalifikowaną kadrę inżynieryjno-techniczną
posiadającą duże doświadczenie zawodowe zdobyte na budowach
realizowanych w kraju i za granicą dysponującą najnowocześniejszymi
maszynami i urządzeniami do wykonania robót.

Do wykonania tak szerokiego zakresu robót Dromost posiada w swojej
dyspozycji najnowocześniejsze maszyny i urządzenia takie jak:

- ☐ koparko-głębniarka produkcji włoskiej "CASAGRANDE" C-50;
- ☐ wiertnica do pali dużych średnic produkcji włoskiej "CASAGRANDE" C-50;
- ☐ głowice wibracyjne produkcji holenderskiej "ICE" typ 420, 815;
- ☐ zagęszczarka do betonu produkcji szwedzkiej "TREMIX";
- ☐ frezarka do nawierzchni bitumicznych produkcji niemieckiej WIRTGEN
SF 100;
- ☐ samochody ciężarowe do przewozu krajowych - ładunków do 6 ton
a do przewozów zagranicznych - ładunków do 2,8 tony.
- ☐ i inne.

W okresie dotychczasowej działalności Przedsiębiorstwo Dromost wykonało
znaczące zadanie inwestycyjne na terenie kraju:

- ☐ dwupoziomowy węzeł komunikacyjny w Warszawie na skrzyżowaniu ulic:

Hynka - Sasanki - Al. Żwirki i Wigury, za które to zadanie Dromost otrzymał nagrodę roku 1992;

- ☐ na budowie Metra w Warszawie na 3 stacjach, ściany szczelinowe, ścianki szczelne typu Larsen oraz wrywanie pali stalowych zabezpieczających wykopy;
- ☐ dwa wiadukty na Transeuropejskiej Autostradzie Północ - Południe koło Torunia;
- ☐ posadzkę durobetonową w 2 halach produkcyjnych: jedna w Pniewach - inwestor francuski, druga w Piasecznie - inwestor firma Reynolds;
- ☐ ściany szczelinowe dla obiektu "Centrum Bankowego" przy ul. Puławska róg ul. Goworka w Warszawie;
- ☐ estakadę w Warszawie w ciągu Al. Prymasa Tysiąclecia Kasprzaka - Wolska wykonana w 60% - roboty zostały wstrzymane z uwagi na brak finansowania przez Inwestora;
- ☐ remont wiaduktu nad torami w Milanówku.

Obecnie Dromost wykonuje:

- ☐ wiadukt na Transeuropejskiej Autostradzie Północ - Południe koło Torunia, zakończenie robót czerwiec 1995r.;
- ☐ węzeł komunikacyjny w Warszawie na skrzyżowaniu ulic: Łopuszańska-Al. Krakowska, zakończenie robót połowa 1996r., zaawansowanie robót w 55% (członkowie KLiR odwiedzili budowę w maju 1994r.) ;
- ☐ frezowanie nawierzchni bitumicznych;
- ☐ usługi transportem samochodowym, krajowe - przewóz ładunków do 6 to i usługi transportem samochodowym zagraniczne do 2,8 tony;

Roboty wykonywane przez Dromost wyróżniają się bardzo dobrą jakością co zostało mocno podkreślone w referencjach jakie wystawiła PPH Dromost Generalna Dyrekcja Budowy Metra w Warszawie.

PPH Dromost szczególnie poleca swoje usługi w zakresie:

- ☐ przewozów transportem samochodowym w kraju i za granicą;
- ☐ frezowania nawierzchni bitumicznych;
- ☐ budowy ścian szczelinowych.

Zapraszamy też członków KLiR do obejrzenia technologii nasuwania w Warszawie (Al. Krakowska - Łopuszańska) w uzgodnionych terminach.

Janusz Wiszniewski
DYREKTOR

Przedsiębiorstwo Inżynieryjne "KKIM" S.A.
CONSTRUCTION & CIVIL ENGINEERING
ul. Rolna 4, 40-556 KATOWICE-POLAND
tel. (3) 521-041..9, fax (3) 1521-081, tlx 0315391

Przedsiębiorstwo nasze posiadając ponad 40-letnią tradycję w robotach inżynieryjno-budowlanych oferuje wykonanie kompleksowych usług w zakresie projektowania i realizacji robót obejmujących:

- ☐ pełny zakres przekładek i uzbrojeń terenów tj. wodociagowych, kanalizacyjnych, ciepłych i innych z materiałów stalowych, żelbetowych i tworzyw;
- ☐ drogi, place, stabilizację skarp i nasypów wraz z małą architekturą;
- ☐ kompleksowo - stacje paliw.

Specjalistyczne roboty inżynieryjno-budowlane:

- ☐ tunele z rur stalowych i żelbetowych oraz elementów żelbetowych o przekrojach kwadratowych i prostokątnych wykonywanych metodą hydrauliki siłowej;
- ☐ węzły komunikacyjne dla bezkolizyjnego ruchu pieszego, samochodowego, kolejowego (dla obiektów nowych i modernizowanych) przez wykonywanie tuneli metodą hydrauliki siłowej bez dewastacji obiektów naziemnych oraz przerw w ich eksploatacji;
- ☐ przewierci małych średnic (150-400 mm) urządzeniami małogabarytowymi dla przejść pod przeszkodami terenowymi uzbrojeniem podziemnym;
- ☐ bezwykopowa wymiana rurociągów podziemnych (żelbetowych i stalowych) z demontażem uszkodzonych osi;
- ☐ pionowe podziemne zbiorniki w obudowie stalowej i żelbetowej do głębokości 50 m i średnicy do 5 m metodą hydrauliki siłowej o szerokim przeznaczeniu;
- ☐ ujęcia wodne ze złóż podziemnych i powierzchniowych metodą infiltracji ze zbiorników naturalnych i sztucznych;
- ☐ ścianki szczelne z różnego typu elementów stalowych i żelbetowych powlekanych antykorozyjnie, jako czasowe obudowy wykopów lub specjalne konstrukcje nośne (mury oporowe, przyczółki);
- ☐ pale żelbetowe prefabrykowane, pale piaskowe;
- ☐ odwodnienia grawitacyjne, pompowe, drenażowe, próżniowe, liniowe, horyzontalne, promieniste;
- ☐ grawitacyjne prostowanie obiektów kubaturowych i inżynieryjnych;
- ☐ podziemne komory rozprężno-wygluszające; ekologiczne, szybkie i ciche opróżnianie zładu z medium gazowego o wysokich parametrach ciśnienia, temperatury, objętości;

Informacja techniczna

Dzisiejsza działalność przedsiębiorstwa opiera się na nowoczesnych technologiach europejskich oraz własnych rozwiązaniach patentowych z dziedziny budownictwa lądowego.

Specjalizujemy się w wykonywaniu obiektów inżyniersko-budowlanych na terenach wpływów eksploatacji górniczej.

Przy budowie składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych oraz ich późniejszej rekultywacji z dużym powodzeniem stosujemy nowoczesne metody trwałego i szybkiego uszczelniania podłoża gruntowego, stosując geomembrany z polietylenu o dużej gęstości.

We własnym zakresie wytwarzamy elementy betonowe i żelbetowe wchodzące w skład konstrukcji:

- ☐ sieci kanalizacyjnych, wodociągowych, c.o. (studnie, syfony, przelewy, płyty itp.);
- ☐ budowlanych;
- ☐ nawierzchni drogowych i chodnikowych (płytki, kostki, krawężniki, obrzeża itp.);

Wykonawstwo krawężników betonowych przy użyciu samobieżnych urządzeń produkcji USA, umożliwiającego mechaniczne wykonanie i układanie na mokro krawężników o żądanych kształtach, również z rynną ściekową. Zachowana jest przy tym wysoka precyzja w zakresie poziomu, kierunku trasy i koniecznych przerw dylatacyjnych.

Realizowane przez nas metodą bezwykopową przeciski i tunele znajdują zastosowanie jako przejścia dla pieszych, przejazdy i węzły komunikacyjne, kanały zbiorcze dla różnego typu uzbrojenia, bezkolizyjne przejścia pod arteriami drogowymi i kolejowymi. Konstrukcje te realizujemy w dowolnych długościach, stosując obudowy stalowe o przekroju kołowym oraz żelbetowe o przekroju kwadratowym, prostokątnym i kołowym.

Obiekty żelbetowe mogą być eksploatowane jako gotowe rurociągi, kolektory, przepusty, kanały, nowe koryta rzek itp. zachowując wymaganą szczelność i elastyczność.

Tunele żelbetowe o przekroju kołowym, wykonywane wg naszej technologii, mogą być układane bezwykopowo po osi istniejącego rurociągu z jednoczesnym jego demontażem (relining).

Pionowe i poziome ujęcia wodne o dużej wydajności ze złóż podziemnych i powierzchniowych (naturalnych i sztucznych), zastępujące studnie wiercone (głębinowe), wykonujemy w obudowie stalowej lub żelbetowej bez konieczności pompowania wody w trakcie zagłębiania obudowy i realizowania wierceń poziomych.

Pałac Lichomirskich w Dojlidach z początku XIX
wieku, obecnie siedziba Technikum Rolniczego

„Łódź masonicka” (XVIII wiek) — obecnie siedziba
Śląskiej Biblioteki Publicznej

